

JAUME BARTUMEU PRESIDENT DEL GRUP SOCIALDEMÒCRATA I CANDIDAT DEL PS A LES ELECCIONS

«El PS no canvia de proposta fiscal en funció de l'interlocutor»

IAGO ANDREU*
ANDORRA LA VELLA

Pocs dies abans d'acabar l'any i a pocs mesos d'unes eleccions que encara ningú no sap exactament quan se celebraran, el president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i candidat del PS a les eleccions generals, Jaume Bartumeu, analitza en una entrevista amb EL PERIÒDIC la recta final de la legislatura i els reptes de futur que el país té plantejats.

«Com valora l'últim any de la legislatura?»

«És un final de cicle complicat perquè durant tot l'any hem assistit a una baralla, més o menys sorda, entre liberals. Les tensions entre el Govern i el Grup Liberal, les discussions dins el Govern i el Síndic més d'una vegada ha hagut de recordar al Govern el respecte degut a la institució del Consell més enllà d'opcions partidistes. És un final en què no es fa res de positiu perquè el que hauria d'impulsar l'activitat legislativa, no ho ha fet. A més, durant la recta final s'ha volgut convertir el Consell en una mena d'embut, han arribat textos mal preparats i amb l'única voluntat de poder dir a la gent: ja hem presentat el que demanàveu.

«Els liberals els acusen a vostès d'obstruccionisme...»

«Seria obstruccionisme impedir que passés el pressupost, cosa que no hem fet, perquè vam presentar les esmenes dins del primer termini sense demanar cap ajornament. El responsable en aquesta situació és negarse a discutir textos que el Govern ha preparat ràpid i malament i que estan plens d'incoherències. No estem disposats a continuar aquesta mascarada que el senyor Pintat ens vol fer jugar fins a no sé quina setmana de la propera primavera.

«Hi ha alguna possibilitat d'entesa amb els liberals en la negociació del pressupost?»

«No podem donar suport a un pressupost que no és el que el país i la ciutadania necessiten.

«La ciutadania els podria fer el retret, a vostès i als liberals, que la crisi és el moment de consensuar uns comptes públics de mínims...»

«Nosaltres fa tres anys i mig que tenim la mà estesa i només rebem patacades en lloc d'una encaixada de mà del senyor Pintat. El que ha d'afagar la iniciativa del pacte qui va voler assumir el Govern en minoria. El senyor Pintat no ha demostrat mai la més mínima predisposició de voler arribar a un acord en matèria de pressupost amb nosaltres.

«Assumint que les grans infraestructures són necessàries, ¿quina alternativa hi ha per finançar-les?»

«En primer lloc, hauríem de fer una auditoria per conèixer la situació real de les finances públiques, perquè en el debat de l'esmena a la totalitat al pressupost l'únic que va parlar de xifres vaig ser jo: ni el president del Grup Liberal, ni el ministre de Finances ni el cap de Govern van rebatre les xifres que vaig aportar. Van dir que tenien controlat el deute, però ja no ens els creiem. Cal reconduir la situació creditícia i a partir d'aquí no ens neguem a tirar endavant alguna obra concreta amb el sistema de concessió. Ara bé, s'ha de fer per projectes i no com un sistema global de dissimulació de la fallida tècnica de les finances públiques.

«Qui ens assegura que la fallida tècnica no serà el dia de demà l'excusa per no complir amb les promeses si el PS arriba a governar?»

«No serà en cap cas una excusa. Una experiència viscuda en un Govern anterior em permet dir que ja sabem com es fa. Vam arribar al Go-

TONY LARA

► Advertint ► Bartumeu, durant l'entrevista amb aquest rotatiu.

DRETS LABORALS

«No ens ha de fer por regular el dret de vaga i no hem de pensar que quan es reguli, tindrem una vaga cada 15 dies»

ESPERANT

«Durant l'arrencada de la legislatura no promourem cap text que introdueixi l'assegurança d'atur. Buscarem el consens»

vern el 1990 i vam haver de pagar el que es va batejar com el *deute olímpic*. S'havien fet una sèrie d'infraestructures per als Jocs dels Petits Estats i s'havien de pagar. Vam renegociar el deute amb les entitats bancàries i això no ens va impedir fer obres importants, com ara acabar el nou hospital. Hi ha moltes coses a fer i les farem, però les farem sabent on estem i avui el Govern no ens ensenya els números del tot.

«El paquet de lleis sociallaborals seran de les primeres coses que canviarà si hi ha l'alternança?»

«Ja vam dir que caldrà canviar la llei de mutilació sindical, perquè no se'n pot dir de llibertat sindical. De la mateixa manera, el Codi de Relacions Laborals s'ha portat a uns extrems, que no és que els socialdemòcrates no acceptem, sinó que

no passaria l'examen de cap país europeu que hagi assumit l'Estat del benestar. Es fan lleis pròpies dels anys quaranta en altres latituds. Això no és just i no permet a l'economia funcionar en unes condicions raonables de tranquil·litat.

«¿Veuem regulat el dret de vaga si es reformen aquestes lleis?»

«El dret de vaga està reconegut a la Constitució i l'hem de regular. No ens ha de fer por i no hem de pensar que quan es reguli el dret de vaga, tindrem una vaga cada 15 dies.

«¿L'atur?»

«De l'assegurança d'atur també en parla la Constitució. Durant l'arrencada de la legislatura no promourem cap text que introdueixi l'assegurança d'atur. Vam estar en el consens de fer la reforma de la CASS, que ha estat l'única flor en aquest jardí mal estructurat en què s'ha convertit aquesta legislatura. A la negociació vam renunciar a algunes qüestions, i una d'elles va ser l'assegurança d'atur, entenent que volíem avançar millorant la situació dels pensionistes, establint un règim de tercer pagador i ampliant la cobertura. El subsidi d'atur és al nostre programa, però només el tirarem endavant des del consens. En una situació econòmica canviant, i canviant a pitjor, no es pot dir allò deien alguns responsables polítics, fent un exercici de cinisme, que a Andorra no hi havia atur perquè la gent que es queda sense feina torna al seu país d'origen: ara, alguns dels que es queden sense feina no marxen perquè el seu país és aquest. Aquells que no volien ni sentir a parlar de l'atur estan evolucionant i nosaltres hi ajudarem.

«¿Per què no demana també consens per canviar les lleis laborals?»

«A les files liberals coneix diversos polítics amb responsabilitat que entenen que aquestes lleis, que el sector dur del Govern ha imposat, no són admissibles ni a Andorra ni a Europa. Per tant, hi haurà consens per canviar-les, segur.

«A la reforma fiscal el consens serà més fàcil, perquè tothom presenta programes fiscals similars entre si...»

«Entre si, no. Si em permet, diré que són similars al que tenim nosaltres i

estem molt contents de poder-lo compartir. La nostra proposta és pública, té solvència contrastada, hem anat a exposar-la i a debatre-la a l'Empresa Familiar Andorrana, a la Cambra de Comerç i a la Confederació Empresarial Andorrana i resulta que està recollint l'acord i el convenciment de molts empresaris que veuen que l'Estat necessita uns ingressos i que la manera més raonable de recaptar-los és amb un impost sobre els beneficis. Al senyor Pintat, la seva pseudoreforma tributària li ha esclatat a les mans i ha perjudicat empresaris i treballadors. Ara es vol apuntar a la nostra proposta, doncs benvingut.

-Pintat diu que les reformes parcials eren passos previs per al sistema final. ¿Qui fa demagogia?

-La resposta rau als programes electorals. Al programa del 2005 del senyor Pintat no crec que ningú hi pugui trobar una proposta de reforma tributària com la que ara sembla que accepta. Nosaltres hem mantingut la mateixa línia i això ens dona la tranquil·litat de mantenir una actitud coherent i de veure que no deviem estar tan desenfocats.

-¿El sistema fiscal del PS comporta un augment dels funcionaris?

-No. A l'edifici administratiu del Govern hi ha moltes persones que són bons treballadors i bons servidors de l'Estat i que es poden reconvertir. Una reforma fiscal com la que plan-tegem suposa treure una bona part de feina a l'Administració duanera. Els funcionaris de duanes són els més ben preparats per ser el nervi de l'Administració tributària.

-¿Quan temps trigarem en veure els acords de doble imposició un cop basit el sistema fiscal?

-La possibilitat d'interlocució amb els governs europeus és una o una altra, no en funció de les persones, sinó de la coherència dels plantejaments polítics. El que no es pot fer és anar a Europa a dir que no en sabem de la missa la meitat, que hi ha més contraban de tabac al port de Rotterdam que a Andorra i aplicar una política que no dóna confiança als interlocutors europeus. Si Europa constata que ens movem en la bona direcció i que ens pot fer confiança, les negociacions amb els or-

ganismes europeus avançaran molt més ràpidament.

-¿I per sortir de la llista de paradisos fiscals de l'OCDE?

-El gran problema dels últims tres anys i mig és que el Govern sabia el que s'havia de fer, però el seu programa no li ho permetia i no venia als interessos econòmics que defensa. Per això han fet volar coloms. Ja sabien què s'havia de fer i ara ho reconeixen amb la boca petita.

-L'intercanvi d'informació administrativa implica reformar el secret bancari. ¿Quina incidència tindrà això al sector financer?

-El sector financer internacional està sotmès a unes tensions tan enormes que el secret bancari no és la principal font de preocupació. No volem eliminar el secret bancari ni aixecar-lo, en línies generals. El volem mantenir, però des de la lleialtat de la nostra relació amb Europa. Això vol dir que hi ha d'haver intercanvi d'informació administrativa a la demanda. Aquest compromís el Govern també l'ha signat, tot i que intenta fer veure que ho ha oblidat, igual que l'Associació de Bancs Andorrans té signat amb l'Institut de Control de la Fiscalitat dels Estats Units un acord d'intercanvi d'informació. O volem ser un paradís fiscal amb tots els ets i uts i estar en una llista de males companyies, o volem ser a Europa, que és el que ens toca.

-Però alguns clients potencials deixaran de venir i el sector bancari andorrà no pot viure exclusivament de l'estalvi intern...

-El sector financer té capacitat de regeneració de negoci i de vertebració de noves activitats que atreguin una clientela internacional que no tingui por de pagar impostos a Andorra, ja que si els paguen aquí no els hauran de pagar a cap altre lloc i aquí la pressió fiscal sempre serà inferior a la del nostre entorn. No crec que tot plegat perjudiqui el sistema financer, sinó que el reforçarà.

-¿Té por de l'oposició que pugui trobar al sector financer?

-He parlat amb l'ABA com a institució i amb les entitats bancàries. El nostre projecte és clar i coherent, és discutible, i en aquesta línia algun responsable d'una entitat bancària

► Explicatiu ► El líder del PS conversa a l'Oficina Parlamentària.

DOBLE IMPOSICIÓN

«Si Europa constata que ens movem en la bona direcció, les negociacions dels convenis avançaran molt més ràpidament»

SECTOR FINANCER

«Volem mantenir el secret bancari en línies generals i des de la lleialtat de la nostra relació amb Europa»

FRAGMENTACIÓ

«En un escenari de tants caps tants barrets qui més influència té són determinats cercles de poder econòmic»

m'ha fet arribar alguna observació assenyada sobre la nostra proposta. No veig que generem hostilitat ni por al sector financer. Som seriosos i que treballarem per defensar el conjunt de l'activitat econòmica andorrana i també el sector financer.

-¿En quin sentit van aquestes «observacions assenyades»?

-En el sentit de moderar les nostres propostes, evidentment, argumentant que com més baixa sigui la pressió fiscal més marge d'actuació tenen els operadors econòmics.

-Hem viscut una tardor moguda políticament. ¿Quina opinió té de les noves vies polítiques?

-Les opcions polítiques en el marc de la Constitució són totes legítimes i benvingudes al debat. Ara bé, a pocs mesos de les eleccions, els socialdemòcrates, que fa anys que tenim un projecte polític i que l'hem anat fent gran, ens mirem amb un cert escepticisme aquesta multiplicació de vies i viaransys destinades pel que sembla a anar a buscar l'electorat de centre.

-¿Ens podríem trobar amb un Consell força fragmentat?

-Hauríem de procurar no fer passos enrere. Just després de la Constitució, la legislatura 1994-1997 va tenir un Consell fragmentat perquè no hi havia hagut el procés necessari de

confluència d'opcions polítiques. Hi ha hagut aquest procés i l'escenari s'ha consolidat en un bipartidisme imperfecte entre una gran opció conservadora i una gran opció progressista. Ara sembla que hi ha una certa regressió i que la crisi del Partit Liberal ens pot situar en un escenari que va marxa enrere. No crec que això sigui positiu.

-La Constitució es va fer amb un Consell fragmentat...

-Una cosa és com vam fer la Constitució, on vam demostrar capacitat de diàleg, i una altra cosa és l'escenari actual amb la Constitució. No podem voler ser tan diferents que també en l'àmbit de la política no puguem exercir la democràcia. Aquí hi ha dos projectes, dos models clars de país, i els ciutadans han de triar. És després que s'han de buscar els acords. No estic d'acord amb els consensos previs i transversals i amb què els partits polítics són negatius. Els partits polítics ajuden a vertebrar les opinions de la ciutadania. Si anem a un escenari de tants caps tants barrets, el que més influència té no són els partits, sinó determinats cercles de poder econòmic.

-¿Una única circumscripció nacional no allunyaria aquest risc?

-La Constitució, si l'hem de tocar, no només l'hem de tocar per la llei electoral. En tot cas, no tirarem endavant una modificació del sistema electoral sense un ampli acord. És evident que l'actual sistema electoral no és adequat a la situació política del 2009, però cal arribar a un acord per canviar-lo.

-¿Inclouran alguna proposta de reforma electoral al programa?

-En un congrés celebrat a Escaldes, vam aprovar una ponència per modificar la Llei Electoral dins del marc de la Constitució: passant de dos a tres consellers a les circumscripcions parroquials es podia incrementar la representativitat. És una reflexió que el partit ja té feta.

-¿Per què no van deixar a RD els vots necessaris per entrar la seva proposta de reforma?

-Primer ens ho haurien d'haver demanat, cosa que no van fer. ■

*andreu@andorra.elperiodico.com